

HET VIEREN VAN HET AVONDMAAL IN DE NLEG

INLEIDING

Het avondmaal is een gedachtenismaal. Het richt onze gedachten naar het verleden (wat Jezus voor ons persoonlijk heeft gedaan), op het heden (wie we nu zijn in Christus) en op de toekomst (dat Hij terug gaat komen). Het richt onze gedachten op de Here Jezus. Op Zijn Persoon, op Zijn liefde voor ons, op het offer dat Hij voor ons heeft gebracht. Het stimuleert daardoor de toewijding aan Zijn persoon, de dankbaarheid en het vertrouwen, het geloof. De dood van de Heer wordt verkondigd totdat Hij terugkomt. Deelnemen aan het avondmaal brengt ons in contact met God zelf, op een bijzonder wijze. Als wij tot God naderen, dan nadert God tot ons (Jakobus 4:8). Dat is wat in het avondmaal ook gebeurt.

WAAROM VIEREN WE HET AVONDMAAL?

"Want zo dikwijls u dit brood eet en de drinkbeker drinkt, verkondigt u de dood van de Heer, totdat Hij komt" (1Kor 11:26). Dit is het doel dat de Here Jezus Zelf heeft gegeven voor het deelnemen aan het avondmaal. Hij zei: "Doet dit, opdat je aan Mij zult denken". Het doel van het avondmaal is dus dat wij aan Hem zullen denken. En in het bijzonder aan het offer dat Hij voor ons heeft gebracht. Het avondmaal is een hulp om de Here Jezus Zelf in het oog te houden.

Het avondmaal richt ons op "de Here Jezus en die gekruisigd". Het avondmaal beeldt het feit uit waar alles om draait, namelijk het fundament waarop wij staan. Het verlossingswerk van de Here Jezus. Door de handeling van het avondmaal wordt de dood van de Here Jezus voorgesteld. Het is daardoor een verkondiging zonder woorden. Het is een verkondiging aan elkaar, aan de ongelovigen die aanwezig zijn, aan de hemelse machten die toekijken. Het is een proclamatie van de overwinning van de Here Jezus, van Gods liefde, van Gods rechtvaardigheid, van onze verlossing.

WAT BETEKENT HET AVONDMAAL?

Het brood dat wordt gebroken is een beeld van het lichaam van de Here Jezus, dat voor onze verzoening is verbroken op Golgotha. De wijn is een beeld van het bloed van de Here Jezus dat Hij voor ons vergoten heeft. Zoals het brood voor onze ogen verbroken wordt, zo is het lichaam van de Heer verbroken. Zoals de wijn uitgegoten wordt in de beker, zo is het bloed van de Here Jezus voor ons vergoten. In het gebroken brood en de vergoten wijn wordt het offer dat de Here Jezus op Golgotha heeft gebracht uitgebeeld.

De Here Jezus nam een brood en sprak de dankzegging uit, brak het en zei: "Dit is mijn lichaam, dat voor u vergeven wordt" (Luc 22:19). Over de beker met wijn sprak Hij: "Deze drinkbeker is het nieuwe verbond in mijn bloed, dat voor u vergoten wordt" (Luc 22:20).

Als we aan de Here Jezus denken leidt dat vanzelf tot aanbidden en lofprijzing en dankbaarheid; we kunnen niet aan de Heer in zijn lijden en sterven denken zonder Hem daarvoor te eren. Het gaat dan ook om de beker der dankzegging (of lofprijzing) (1Kor 10:16). De "tafel van de Heer" wordt vergeleken met een altaar (1Kor 10:18, 21; vgl. Ez 41:22, 44:16) en dat is een plaats waar wij als priesters lofoffers brengen (1Pet 2:5; Hebr 10:19-22; 13:15). Het eten van het brood en het drinken van de wijn beeldt ook uit dat we leven door het offer van de Here Jezus. Door het geloof in Hem hebben we het eeuwige leven ontvangen. De Here Jezus is het levende brood, dat uit de hemel is neergedaald en dat aan de wereld het leven heeft gegeven (Johannes 6:33-51).

We eten persoonlijk van het brood en drinken van de wijn. Zo heeft ieder van ons ooit voor het eerst persoonlijk zijn of haar geloof op de Here Jezus en zijn offer gesteld. Door het geloof in de Here Jezus worden we behouden. Het deelnemen aan het avondmaal is daar een beeld van. Wij eten allemaal van hetzelfde ene brood. *"Want wij, de velen, zijn één brood, één lichaam; want wij allen nemen deel aan het ene brood"*. (1Kor 10:17). Het ene brood, waar wij allen deel aan hebben, beeldt de eenheid van de Gemeente uit. We leven allemaal door het geloof in de Here Jezus en zijn offer. Dat verenigt ons. Het is één brood, één lichaam. We zijn allen door één Geest tot één lichaam gedoopt (1Kor 12:13).

WANNEER VIEREN WE HET AVONDMAAL?

De Bijbel geeft daar geen directe voorschriften voor. Uit de gegevens in de Bijbel en uit de kerkgeschiedenis blijkt dat de eerste christenen gewoon waren om het regelmatig te houden. Eerst vierden zij het avondmaal dagelijks, later vermoedelijk wekelijks (Hand 2:42,46; 20:7,11) wat geen regel is: je mag het zo vaak vieren als wenselijk is. In onze Gemeente vieren we eens per maand, meestal tijdens de 1^e zondagochtend van de maand. Soms voor en soms na de prediking.

HOE VIEREN WE HET AVONDMAAL?

Er wordt een brood en wijn genomen. Ook wordt er een dankgebed uitgesproken voor het verbroken lichaam en het vergoten bloed van de Here Jezus. Voor het offer dat Hij heeft gebracht voor onze verlossing. Na het uitspreken van dit gebed wordt het brood gebroken en de stukken brood worden op schalen aan elkaar doorgegeven, ieder eet vervolgens een stukje van het brood; soms wacht men op elkaar om dit dan gemeenschappelijk te doen. Daarna wordt een dankgebed uitgesproken voor de wijn. De wijn wordt in kleine bekertjes geserveerd en ieder drinkt daaruit. We hebben gekozen voor persoonlijke bekertjes vanwege de persoonlijke bediening, het feit dat men gemeenschappelijk en tegelijk kan drinken en de hygiëne. Soms wordt ter inleiding een Bijbelgedeelte gelezen en wat uitleg gegeven of een lied gezongen.

Het is een prachtige gemeenschap met de Heer. Zo moet het ook gehouden worden. Het bedienen van het avondmaal wordt in onze Gemeente door enkele broeders en/of zusters gedaan. Soms komt naar voren om bediend te worden en het wordt ook wel geserveerd in de zaal. Wij vertrouwen erop dat de Heilige Geest daarin leidt.

WIE MOGEN DEELNEMEN AAN HET AVONDMAAL?

"Drinkt allen daaruit" (Mattheus 26:27). In 1Kor 11:23-26 spreekt Paulus "allen", dus alle christenen in de Gemeente van Korinthe aan. Het avondmaal is bestemd voor alle gelovigen. Het is goed om na te denken als we ons niet willen laten dopen, waarom we dan wel aan het avondmaal willen gaan. Wat is onze beweegreden om het ene sacrament te negeren en het andere wel te vervullen?

Bezoekers van onze Gemeente zijn hartelijk welkom om deel te nemen aan het avondmaal. Voorafgaand aan de dienst wordt meestal aan de bezoeker gevraagd of hij/zij mee wil doen met het avondmaal. Als blijkt dat hij/zij een wedergeboren gelovige is en leeft in harmonie met God en medegelovigen, dan is er geen belemmering. Ook zij dienen zichzelf te onderzoeken.

Kinderen mogen onder begeleiding van hun ouders aan het avondmaal deelnemen. In dat geval dragen de ouders de verantwoording om dit vooraf aan hun kinderen thuis uit te leggen en achteraf te bespreken.

JEZELF BEPROEVEN

"Maar laat men zichzelf beproeven en zo eten van het brood en drinken van de drinkbeker". (1Kor 11:28) "Als wij echter onszelf beoordeelden, zouden wij niet geoordeeld worden; maar als wij geoordeeld worden, dan worden wij door de Heer getuchtigd, opdat wij niet met de wereld veroordeeld worden". (1Kor 11:31-32)

Zelfonderzoek voorafgaand aan de deelname van het avondmaal is een goede zaak. Want we zijn bezig met de heilige dingen van de Heer. We gaan bij de Heer aan tafel en niet bij elkaar. Net zoals je ter voorbereiding van de maaltijd thuis zorgt dat je schoon aan tafel zit, zo vraagt Hij, voordat je bij Hem aan tafel komt, dat je schoon van binnen bent. Het is beter om dit vooraf te doen. Als we vlak voor het avondmaal, of tijdens het avondmaal, onszelf gaan beproeven, dan is het gevaar groot, dat we gericht op onszelf raken in plaats van op de Heer. Dan wordt het doel van het avondmaal gemist. Dat betekent: kritisch naar jezelf zien, naar je geloof, naar je gedrag, de omgang met elkaar. En als je dat gedaan hebt: ga dan aan avondmaal.

Het is niet zo dat je jezelf moet onderzoeken of je wel zult gaan... Maar: dat je jezelf onderzoekt vóórdat je gaat. We moeten onszelf beoordelen, dat wil zeggen, we moeten onze zonden onderkennen, deze belijden en er tegen strijden. Als we dat doen kunnen we met een gerust hart deelnemen aan het avondmaal.

Er staat "een ieder beproeve zichzelf" (1 Kor. 12:28). Er staat dus niet: "een ieder beproeve zichzelf *en alle anderen*". Wij beproeven niet de ander, in dit verband.

Deelnemen aan het avondmaal doen we in de eerste plaats op eigen verantwoordelijkheid (1 Kor. 11:28).

TUCHT MET BETREKKING TOT HET AVONDMAAL

Tucht heeft niet direct met het avondmaal te maken. Als er openlijke zonde is dan moet dat - avondmaal of geen avondmaal - gecorrigeerd worden. Bij de tucht gaat het niet alleen om deelname aan het avondmaal. De tuchtmaatregel die de Bijbel kent is uitsluiting uit het Gemeenteleven; het (al dan niet tijdelijk) verbreken van de broederlijke en zusterlijke omgang.

De Bijbel zegt dat het mogelijk is om op onwaardige wijze aan het avondmaal deel te nemen (1Kor 11:27). Als we dat doen kan de Heer ons tuchtigen (:29-32); dit kan zelfs gevolgen hebben voor de Gemeente als geheel.

De Gemeente kan alleen openlijke zonde oordelen. Daar is ze verantwoordelijk voor jegens God. De Gemeente kan alleen onderzoeken wat iemand belijdt en in beperkte mate hoe iemand leeft. Ook daar is ze verantwoordelijk voor. Het is de verantwoordelijkheid van de oudsten dat tucht in de gemeente op een Bijbelse manier wordt toegepast.